

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: oponentský posudek

Autor/ka práce: Mičinová Veronika

Název práce: „Jsme taková normální rodina, akorát máme toho Kubíka“

Vedoucí práce: Mgr. Martin Hájek, Ph.D.

Oponent/tka: Martin Volek

Navržené hodnocení: výborně s návrhem na pochvalu děkana

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Výzkumnou otázkou autorky je, jak se postižení dítěte promítá do života ostatních členů rodiny a do života rodiny jako celku. **Výzkumná otázka je formulována jasně a závěry práce jí odpovídají.** Závěry práce jsou zajímavým analytickým vhledem do struktur rodin s postiženým dítětem. Práce se skládá ze čtyř částí: První dvě, (1) **rešerše** věnovaná vlivu postiženého dítěte na další členy rodiny a (2) **představení systémového přístupu** k rodině, slouží jako příprava pro třetí část, kterou je (3) prezentace **zjištění** vlastních empirických dat, (4) interpretace dat. **Struktura práce je logická** a pro závěry práce přínosná.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

V seznamu použité literatury je uvedeno celkem **38 titulů**, z čehož je **17 cizojazyčných**.

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Autorka se zkoumala **4 rodiny** s postiženým dítětem, v kterých realizovala celkem **15 rozhovorů**. Rodiny vybírala tak, aby vedle postiženého dítěte bylo v rodině jedno zdravé dítě starší 10 let, aby s ním bylo možné provést rozhovor.

Limity výběru respondentů autorka diskutuje v závěru své práce. Uvádí, že je možné, že zachytila pouze určitý typ rodiny – „rodiny dítěte s postiženým, která je ochotna svou zkušenost sdílet.“ [49]. **Nediskutuje však** – a to ani ve vlastní reflexi práce, ani, jak se mi zdá, v průběhu své analýzy a ve svých závěrech – **další specifika zkoumaných rodin**, která na získaná data mohou mít významný vliv. Takovým specifikem může být hodnotová orientace spojená s **náboženským přesvědčením**. Autorka uvádí silnou genderovou vyhraněnost v rodinách respondentů, která je založená na tradičně chápaných rolích otce a matky.

„Otec je v rozhovorech jednoznačně líčen jako člen rodiny, jehož hlavní funkce spočívá v zabezpečení rodiny po ekonomické stránce.“ [34]

„Zatímco otec zabezpečuje rodinu po materiální stránce, matka zodpovídá za stránku emocionální. Matka je v rozhovorech líčena jako člen rodiny, jehož hlavní funkcí je vytvářet pro ostatní rodinné hnízdo, vychovávat děti a udržovat domácnost v chodu.“ [36]

„Zřetelně vymezené role otce a matky disponují nízkou mírou adaptability. Role otce-živitele mužů neumožňuje více se zapojovat do péče o postižené dítě a pomáhat ženě-vychovatelce s

domácností.“ [46]

Tato genderová vyhraněnost však může být silně ovlivněna náboženským přesvědčením, které může mít silný vliv na hodnotové systémy rodin – vždyť tři ze čtyř rodin jsou charakterizovány jako „věřící“ [31–32]. Mám za to, že přihlášení se k náboženské víře nebo církvi může být spojeno s tradičnějším chápáním vymezení genderových rolí otce a matky. Ostatně náboženské přesvědčení může ovlivňovat i další charakteristiky rodin – počet dětí nebo ochotu se o postižené dítě osobně starat. Z toho důvodu se domnívám, že zmíněná náboženská orientace měla být autorkou v průběhu analýzy a konstrukce závěrů pečlivěji **kontrolována** a taktéž zahrnuta do reflexe vymezující platnost zjištění.

V práci **není přesně popsána metoda kvalitativní analýzy**, nejsou uvedeny ani klíčové analytické kategorie či kódy. **Zjištění jsou však prezentována přesvědčivě** a dokládána vhodně vybranými citacemi.

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumentace je **přesvědčivá a koherentní**. Část věnovaná analýze dat by mohl být lépe provázána s poznatky jiných autorů, k čemuž dochází až ve formálně oddělené části věnované interpretaci dat. Práce by tím získala na větší přesvědčivosti.

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorčina tvrzení a tvrzení převzatá jsou odlišena.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Odpovídá formálním požadavkům na bakalářskou práci. Jazyk je na velmi dobré úrovni, **práce se výborně čte**.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).

8. Náměty na diskuzi při obhajobě práce.

Jaké jsou další možnosti ovlivnění závěrů práce charakteristikami rodin? Kupř. tradičnější chápání genderových rolí ve „věřících“ rodinách.

Proč je právě plavání konstruováno jako jediná volnočasová aktivita vhodná pro rodiny s postiženými dětmi? Postačuje argument rehabilitace [33] pro vysvětlení, že z jiných volnočasových aktivit jsou rodiny s postiženými dětmi vylučovány?

Celkové hodnocení práce:

Práce je v celém svém průběhu a ve svých závěrech přesvědčivá. Je koncipována jako smysluplný celek, jehož jednotlivé mají svůj význam a jsou odpovídajícím způsobem provázány. **S ohledem na porozumění sledovanému tématu, kompaktnost textu a přesvědčivost závěrů doporučuji hodnocení výborně a navržení na pochvalu děkana.**

Datum:

Podpis: